

Резолуција 1244 која гарантује територијални интегритет Србије и даље је на снази, истакла Русија пред МСП-ом. САД позвао суд да Декларацију о независности Косова остави нетакнуту као израз воље народа. Финска подржала легалност косовске независности. Шпанија оценила да је Декларација противна међународном праву.

У наставку расправе о легалности једностране Декларације о независности Косова, Русија оценила да је још на снази Резолуција 1244 Савета безбедности која гарантује територијални интегритет Србије. Сједињене Америчке Државе тврде да Декларација није противна међународном праву.

Правни заступник Русије Кирил Геворгијан назначио је да опште међународно право "спречава Косово да прогласи независност", будући да народ Косова не ужива право на самоопредељење.

Русија сматра да Резолуција 1244 још важи и да су сви дужни да је се придржавају, као и гаранције територијалног интегритета и суверенитета Србије коју садржи, нагласио је Геворгијан.

"Резолуција 1244 је још на снази и зато ниједна институција нема право да прогласи независност. Русија сматра да је једнострана резолуција о независности Косова супротна Резолуцији 1244 и међународном праву", истакао је заступник Москве.

Правни заступник Русије нагласио је да Резолуција 1244 која прописује решење статуса Косова преговорима уз сагласност обе стране, а забрањује једностране потезе, није могла бити "преиначена одлуком" изасланика генералног секретара УН Мартија Ахтисарија да оконча преговоре и препоручи независност као једино решење.

Геворгијан је истакао да је привремени међународни режим на Косову, у складу са Резолуцијом 1244, могао да оконча само Савет безбедности УН.

Негирајући тврдње земаља које подржавају Косово да међународно право "не регулише" декларације о независности, Геворгијан је подсетио да је Савет безбедности УН прогласио нелегалним независност Северног Кипра и Родезије, зато што је сецесија забрањена "ван контекста колонија".

Русија је указала и да тешка кршења људских права Албанаца током деведесетих "не може бити оправдање за једнострану декларацију о независности 2008".

"Често чујемо да међународно право није право, да се не односи на изузетке и да је моћ право. Овај случај је прилика да покажемо да међународно право важи", закључио је Геворгијан.

"САД позива Међународни суд правде да Декларацију о независности Косова остави нетакнуту као израз воље косовског народа, било одбијајући да се изјасни о њеној легалности, било утврђујући да међународно право не забрањује декларације о независности", рекао је амерички заступник Харолд Хонгђу Ко.

Хонгђу Ко апеловао је на суд да се не бави ширим питањем самоопредељења у међународном праву или да, у супротном, Косово посматра као "посебан" случај.

Став САД је да међународно право "не регулише" декларације о независности, а да је Резолуција 1244 "антиципирала, иако није унапред одредила" независност Косова као исход.

"Не постоји никакво противречје између у миру проглашене Декларације о независности Косова и међународног права, укључујући и Резолуцију 1244", тврди Хонгђу Ко.

Амерички представник је, као доказ за то, навео да је девет од 15 чланица Савета безбедности које су изгласале Резолуцију 1244, касније признало Косово.

Хонгђу Ко је подсетио да је изасланик генералног секретара УН Марти Ахтисари на крају неуспешног преговарачког процеса оценио да је "независност Косова једино одрживо решење".

Сједињене америчке државе назначиле су да Резолуцијом 1244 није гарантован територијални интегритет Србије, већ СРЈ, која сада не постоји, али и то само током периода привремене међународне управе на Косову.

Према речима Коа, декларација о независности Косова није прекршила ни принцип територијалног интегритета зато што се њега, по међународном праву, морају придржавати само државе, а не и унутрашњи ентитети.

Позивајући се на пресуду Хашког трибунала у случају Милутиновић, заступник САД сугерисао је да легитимитет Декларације о независности проистиче и из чињенице да су косовски Албанци годинама били подвргнути кампањи "насиља под окриљем државе", која је кулминирала 1999. године, када је "убијено 10.000, а протерано око милион Албанаца".

Правна заступница Финске Паиви Каукоранта назвала је Декларацију "политичким актом" заснованом на догађајима из прошлости.

Називајући независност Косова "чињеницом", Каукоранта је оценила да је проглашење независности увек у супротности са унутрашњим правом матичне државе.

Она је назначила да је независност Косова последица неуспеха преговора Београда и Приштине спроведених по Резолуцији 1244 Савета безбедности, уз посредовање изасланика генералног секретара УН Мартија Ахтисарија, бившег финског председника.

Други правни заступник Финске Марти Коскениеми истакао је да се међународно право "не бави" проглашавањем независности.

Принцип поштовања територијалног интегритета важи само између држава, а не и за унутрашње ентитете, тврдио је Коскениеми.

Шпанија је пред Међународним судом правде оценила да је једнострана декларација о независности Косова у супротности са међународним правом, зато што је њом прекршена Резолуција 1244 Савета безбедности УН.

"Једнострана декларација о независности Косова не може бити у складу са међународним правом, зато што нарушава принцип територијалног интегритета и суверенитета Србије, који је уклесан у резолуцију 1244 Савета безбедности УН", рекла је правна заступница Шпаније Консепсион Ескобар Хернандез.

Хернандезова је нагласила да "усвајајући резолуцију 1244, Савет безбедности није гласао у корист независности Косова, нити да тадашња СР Југославија изгуби суверенитет над покрајином".

Резолуција 1244 донела је "мудру равнотежу између интереса обе стране" и два основна принципа - територијални интегритет и суверенитет СРЈ и право Албанаца да се самоопределе кроз органе самоуправе и аутономије, нагласила је Хернандезова.

"Шпанија сматра да је Резолуција 1244 и даље на снази, а да је политички процес за тражење решења још у току, док Савет безбедности не донесе другачију одлуку", истакла је заступница Шпаније.

Може се закључити само да се, у одсуству одлуке Савета безбедности УН, преговори о Косову морају наставити, рекла је Хернандезова и упозорила да једнострани акти једне стране не могу бити "споразум" који је предвидела Резолуција 1244.

Током пет претходних дана расправе, која је почела 1. децембра, петнаесторица судија саслушала су аргументе Србије, власти у Приштини и још 15 држава.

Међународни суд правде ће, пошто саслуша усмене аргументе 28 држава, донети саветодавно мишљење које није обавезујуће за државе.

(РТС)